

BASIN-İŞ SENDİKASI (TÜRK-İŞ) BASIN AÇIKLAMASI

COVID-19 Salgını nedeniyle işçi, çiftçi, yoksul, işsiz ve emekli kesimleri kapsayan ve somut uygulamaları esas alan acil bir eylem planı derhal hayata geçirilmelidir.

BASINA VE KAMUOYUNA,

KORONAVİRÜS COVID-19 salgını, Ocak ayında Çin'den başlayarak dünyayı ve ülkemizi salgın krizine sokarken, yerinde, zamanında ve etkili önlemler alınmaması, konuyla doğrudan ilgili olan Sendika Konfederasyonları ve demokratik kitle örgütlerinin görüş oluşturma ve karar alma süreçlerinden dışlanması ve genel olarak organizasyonsuzluk gibi nedenlerle başta sağlık çalışanları olmak üzere, risk grubunda olan insanlarımızı, yaşlılarımızı, emekçi kesimleri ve yoksulları, salgın riski karşısında çaresizlik ve belirsizliklerle baş başa bırakıyor.

Toplum olarak bilimden, sosyal devlet ve kamusal hizmet anlayışından uzaklaşmanın, özelleştirmelerin bedelini ödüyoruz. Unutulmamalıdır ki, salgın Anayasamızla garanti altına alınan "yaşam hakkı"mızla doğrudan ilintilidir ve devlet gerekli tüm tedbirleri almalıdır.

"EVDE KAL" Kampanyası ve alınan önlemler elbette hayati derecede önemlidir ancak üretim ve istihdam cephesinin yeterince dikkate alınmaması "hayati hata"dır.

Salgının istihdam boyutunda, hem bugünümüzü hem de yarınımızı ilgilendiren bir süreç yaşıyoruz. Bir tarafta kapanan, faaliyeti kısıtlanan, normal üretimine devam eden veya başta sağlık olmak üzere gıda, ilaç, hijyen gibi sektörlerde üretimi artıran işyerleri var. Diğer tarafta çalışan emekçi kesimler; işsizlik, ücretsiz izin, işten çıkarma, kısmi çalıştırma, risk grubunda idari izinli sayılma, dönüşümlü çalışma, yoğun ve ağır risk altında çalışma, aileye ilişkin kaygılar gibi sorun, çaresizlik ve belirsizlikler karşısında eziliyor.

Yaşanan süreç, İş Kanunu, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, İşsizlik Sigortası Kanunu, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu gibi temel kanunları doğrudan ilgilendiriyor. Ancak her ne hikmetse işçi-işveren-hükümet kesimi bir araya getirilmiyor. Özellikle işçi kesimi karar alma süreçlerinden dışlanıyor.

HÜKÜMET, İŞÇİ VE İŞVEREN KESİMLERİYLE DERHAL BİR ARAYA GELMELİ, ÜÇLÜ DANIŞMA KURULU TOPLANMALI, BÜNYESİNDE BİR ÇALIŞMA KURULU OLUŞTURULMALI, SOMUT UYGULAMALARI ESAS ALAN ACİL BİR EYLEM PLANI HAYATA GEÇİRİLMELİDİR.

Eylem planında özellikle;

1) **İşten çıkarmalar yasaklanmalı, Ocak 2020 SGK bildirimleri üzerinden kayıtlı tüm çalışanlara, istihdam, ücret ve gelir garantisi sağlanmalıdır.** Bu garanti sağlandıktan sonra, alınan sağlık ve güvenlik önlemleri üzerinden kapanan, kısmi çalışan, yoğun çalışan tüm işyerlerindeki tüm somut sorunlara, çalışma sürelerine, usul ve esaslarına, izinlerine vb ilişkin, bir rehber hazırlanmalıdır. Böyle bir garanti sağlandıktan sonra, kaynağın ne olacağı teknik bir meseledir. Boş yollar ve köprüler için kullanılmadığında dahi milyarlar sağlayan bir bütçede elbet emekçiler için de bir pay olacaktır. Primlerimizle oluşturan İşsizlik Sigortası Fonu elbette bu önlemler için gerekli kaynağı sağlayacaktır.

Bu yapılmadığı takdirde önlemler yetersiz kalacak, işsizlik artacak ve ağır mağduriyetler yaşanacaktır. Salgın sona erdiğinde yaygın işsizlik ve mağduriyetlerin yanı sıra bu kez mahkemeler, mevcut yüklerinin dışında ayrıca açılacak binlerce yeni dava ile kilitlenecektir.

2) İşyeri hekimlerine diğer hekimler için de geçerli olan sürede rapor verme ve reçete yazma olanağı sağlanmalıdır.

3) Herhangi bir barınağı olmayanlara, sokakta yaşayanlara, göçmenlere barınak, gıda ve temizlik olanakları, düzenli geliri olmayan tüm yoksullara asgari ihtiyaçları üzerinden hesaplanacak tutarda gelir sağlanmalıdır. Mevsimlik işçilerin, tarım işçilerinin, geçici işçilerin, kayıt dışı çalışanların, serbest çalışanların, dar gelirli ve borçlu kesimlerin asgari ihtiyaçlarını karşılayacakları tutarda gelir katkısı sağlanmalıdır.

4) Talep edenlerin, doğalgaz başta olmak üzere elektrik, su ve telefon faturaları ötelenmeli, halihazırda gelirden yoksun olanlar için ücretsiz sağlanmalıdır. İletişim dahil, temel ihtiyaç maddelerindeki KDV ve ÖTV gibi vergiler sıfırlanmalıdır.

5) ACİL olarak yıllar önce kapatılan SSK İlaç Fabrikası örneğinde olduğu gibi Sağlık Bakanlığına bağlı olarak kamuya ilaç ve sağlık ekipmanı üreten fabrikalar kurulmalı, sağlık ekipmanları ile acil ve yaygın ihtiyaçların tedarik sistemi garanti altına alınmalıdır.

6) İşçi, memur, çiftçi, emekli, işsiz, kayıt dışı, esnaf, serbest çalışan tüm yurttaşlara, göçmenlere, yabancı işçilere, kamu ve özel tüm hastane ve sağlık tesislerinde COVID 19 özelinde ve temel sağlık hizmetlerinde ücretsiz kontrol, muayene, tedavi ve ilaç, kısaca ücretsiz sağlık hakkı tanınmalıdır. Tüm ücretlilerin bu sisteme yıllardır prim ödediği hatırlanmalıdır.

7) 5510 sayılı Kanunda itibari hizmet ve fiili hizmet süreleri ile ilgili yasal düzenlemeler doktor, hemşire, ebe ve tüm sağlık çalışanlarının bugün yaşadıkları hayati tehlikeler, zorluklar ve karşılaştıkları riskler dikkate alınarak gözden geçirilmelidir.

HALKIMIZIN, SAĞLIKLI VE GÜVENLİ GÜNLERE ULAŞMASI İÇİN CANLARI VE SAĞLIKLARI PAHASINA GECE GÜNDÜZ ÇALIŞAN TÜM SAĞLIK ÇALIŞANLARIMIZI VE ALANDA OLAN TÜM EMEKÇİLERİMİZİ SAYGIYLA SELAMLİYORUZ!

**Basın-İş Sendikası
Merkez Yönetim Kurulu**